

Samvittighed

Tekst af Özlem Sara Cekic (Medlem af Folketinget, SF, foredragsholder mm.)

Min lillesøster skal på hospitalet i dag. Hun skal faktisk opereres. Lægerne kalder det noget andet. De siger, det er en lille kirurgisk undersøgelse. De skal lave et lille hul i hendes blodåre i lysken, og med en lille tynd metaltråd skal de op til hendes hjerte og se, hvordan det slår. Hun er nemlig født med et hul i hjertevæggen. Hun er et par år gammel og jeg er i puberteten.

Jeg plejer at oversætte for mine forældre. De er ikke så gode til dansk. Jeg plejer at tage fri fra skole for at hjælpe dem med at forstå, hvad lægerne siger på dansk. Lægerne plejer at rose mig. De synes, jeg er rigtig god til at oversætte. Det bliver jeg tit glad for. Men det er også total irriterende, at lægerne ikke altid bestiller en tolk, men bruger mig. Jeg bliver tit ked af at høre om min lillesøsters hjertesygdom. At hendes hjertevæg pga. hullet blander blodet mellem hjerterummene. Så får hun ikke så meget ilt, siger lægerne. Og så kan jeg ikke lade være med at tænke på, hvad det betyder for min lillesøster. Vil hun dø fra mig? Er det mon derfor, hun bliver så blå om munden? Så kommer jeg til at græde om natten. Men jeg siger det ikke til nogen. Jeg synes også, det er synd for mine forældre, hvis de ikke har mig til at forstå alle de svære ord på dansk.

Men nogen gange bliver jeg sur på lægerne og sygeplejerskerne. Især når de spørger mig, hvilken klasse jeg går, og hvordan skolen er. Hvorfor spørger de aldrig, om jeg kommer bagud med lektierne eller går glip af frikvarterne, når jeg sidder i venteværelset hos lægen eller på hospitalet, fordi jeg skal lege tolk for mine forældre? Hvorfor siger de aldrig. "Du skal ikke tolke mere. Vi har bestilt tolk til dine forældre"

Jeg bliver også sur på mine forældre. Hvorfor har de ikke lært dansk, så de selv kunne forstå, hvad der blev sagt? Men så får jeg hurtigt dårlig samvittighed. Undskyld, hvisker jeg i mig selv. Undskyld, mor og far. I skal vide, at jeg elsker jer rigtig meget og vil selvfølgelig altid hjælpe jer.

Men min samvittighed vil ikke give slip på mig selv. Jeg får dårlig samvittighed over, at jeg ikke kan være med til gymnastik, dansk, matematik, fordi jeg skal på hospitalet for at tolke. Jeg får dårlig samvittighed over, at jeg ikke har hørt, hvad lærerne har sagt. Dårlig samvittighed over de lektier, jeg ikke kommer til at få. Dårlig samvittighed over at jeg "pjækker".

Men det er ikke pjæk. Det ved jeg godt. Uden mig vil min mor ikke forstå, hvad sygeplejersken fortæller hende, hvad hun skal gøre, når min lillesøster ikke kan få luft. Jeg er nødt til at være der. For min mor, far og lillesøsters skyld.

Jeg kan slet ikke vælge. Skal jeg vælge skolen og vennerne, eller skal jeg vælge min familie og hospitalet. Og når jeg stiller dette spørgsmål, så får jeg dårlig samvittighed over, at jeg stiller det. For selvfølgelig er familie vigtigere end skolen. Men hvorfor er jeg så ikke glad, når jeg oversætter alle de svære ord som: iltmangel, kredsløb, blodtryk, elektrokardiografi osv.

Jeg tager med på hospitalet, og min mor og far takker mig mange gange på vejen for at hjælpe. Jeg elsker min forældre og får også ondt af dem, fordi de ikke selv kan snakke med lægerne. De har ikke nogen, der kan hjælpe dem.

Jeg er med, da min lillesøster bliver bedøvet. Hendes øjne lukker ikke. Jeg tror i lang tid, at hun er død. Mit hjerte banker hurtigt. Da sygeplejersken siger "hun sover nu", bliver jeg rigtig glad. Hun er ikke død, men bare bedøvet! Min dårlige samvittighed er fuldstændig væk, da jeg fortæller mine forældre, at undersøgelsen gik rigtig godt. Og at min lillesøster snart vil blive rask. Men at de stadig skal komme til kontrol.

Jeg er glad den dag. Jeg er også lidt bekymret. Så dukker min samvittighed op igen. Selvfølgelig skal jeg være med på hospitalet. Men hvad med skolen?

Jeg hader min samvittighed. For den får mig til at tvivle hver gang. Jeg bliver usikker og føler, at jeg "burde" gøre noget andet, beslutte noget andet, vælge noget andet. Hvorfor kan den ikke forstå, at det ikke er altid, at man har et valg!